

Пилипчук О. С., студент магістратури
навчально-наукового інституту № 4
Національної академії внутрішніх справ

КОНТРАБАНДА ЯК ФАКТОР ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Скасування кримінальної відповідальності за контрабанду товарів потягло за собою перенесення відповідальності за незаконне переміщення цієї категорії предметів до Кодексу про адміністративні правопорушення. Крім того, була введена норма про звільнення осіб, які раніше були заарештовані або перебували під час слідства під вартою за «економічні злочини», при цьому судимість з них знімається. Звільнення з-під варті замінене штрафом або заставою. Арешт можливий у тому випадку, коли стаття передбачає покарання у вигляді позбавлення волі понад п'ять років і тільки у випадку, якщо людина раніше притягувалася до кримінальної відповідальності.

Нажаль, адмінпротоколами й символічними штрафами побороти контрабанду, яку возять різні верстви населення – нереально.

Повернення кримінальної відповідальності за контрабанду підакцизних товарів, як це є, наприклад, у Євросоюзі, суттєво знизить нелегальну торгівлю спиртом та сигаретами.

Постійні звернення до контролюючих органів, свідчить про масштаби вчинення цього злочину, а Держприкордонна служба фіксує значну кількість злочинних груп різної “контрабандної спрямованості”. За різними даними, зокрема ЗМІ, щомісяця державний бюджет України через контрабанду втрачає більш ніж 100 мільйонів доларів. Ці кошти осідають у кишнях усіх причетних до процесу налагодження і здійснення незаконних торговельних оборудок через держкордон. При цьому, злочинці для переправлення контрабанди за кордон використовують різноманітні розробки та схеми.

За даними Держприкордонної служби основним продуктом нелегального експорту є сигарети. Возять найдешевші до Німеччини й Італії. Прибутковість зашкалює.

Наприклад, фура сигарет, яка виїжджає з України і прибуває до Італії, приносить прибуток 470 тисяч євро.

Ситуація не безнадійна й кроки вирішення даної проблеми знаходяться в правовому полі. Так, наприклад, в Верховній Раді України зареєстровано законопроекти, щодо повернення кримінальної відповідальності за контрабанду підакцизних товарів – мінімум 2–3 роки тюремного ув'язнення. Зокрема три законопроекти :

№ 3254 «Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо криміналізації контрабанди алкогольних напоїв, тютюнових виробів».

№ 2840 «Проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо криміналізації контрабанди підакцизних і контрафактних товарів (продукції) у великих розмірах».

№ 4327 «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за правопорушення у сфері виробництва та обігу тютюнових виробів»

Дані законопроекти розроблені з метою припинення контрабанди етилового спирту. Про її масштаби свідчать постійні звернення до контролюючих органів. Вважаємо, що зміни позитивно позначаться на вирішенні проблеми.

За умов економічної кризи незаконне переміщення тютюнових виробів через митний кордон має всі ознаки добре організованого міжнародної злочинної діяльності. Введення кримінальної відповідальності за контрабанду тютюнових виробів у великих і особливо великих розмірах, в поєднанні з іншими заходами протидії тіньовому обігу, дозволить істотно знизити кількість правопорушень і скоротити обсяги нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні.